

PÖÖRDUMINE TÖÖEALISTE PUUDEGA INIMESTE, TÖÖVÕIMETUSPENSIONÄRIDE JA OMASTEHOOLDAJATE KAITSEKS TÖÖVÕIMEREFORMI RAKENDUMISEL

12. september 2014

Head inimesed!

Puudega inimesed, nende perekonnad ja neid esindavad organisatsioonid on juba pikemat aega tõsisel mures Eestis läbiviidava töövõimereformi pärast.

Muretseme selle pärast, et juba teine valitsus püüab vildakatele alustele rajatud ja terve ühiskonna jaoks ohtlikke komistuskive sisaldavat reformi jõustada liiga kiirelt ja läbimõtlemata.

Töövõimereformi läbiviimiseks plaanib riik kulutada järgmisel kuuel aastal üle 350 miljoni euro. Pool sellest on Euroopa Liidu abiraha. Ülejäänud võetakse töötukassast, mida Eesti töövõtjad on sinna kindlustusmaksete näol hoolega kogunud. Reformikava on koostatud pealiskaudselt ning kohati lausa vastutustundetult.

Reformiga paisutatakse töötukassa administratiivaparaati ning plaanitakse juurutada mitmeid kulukaid hindamis- ja kontrollimehhanisme puudega inimestele. Eeldusi, mis võimaldaksid reformil õnnestuda, aga ei looda.

Eesti puudega inimesed, oma tervise töökohale jätnud kutsehaiged, noored ja eakad töövõimetuspensionärid, aga ka omastehooldajad ja puudega laste vanemad vajavad lihtsaid asju – hästi toimivaid avalikke teenuseid, rehabilitatsiooni ja taastusravi, ligipääsetavat keskkonda ja inimsõbralikku tööturгу.

Seepärast nõuame aja mahavõtmist, reformikava uut ja süsteemset läbitöötamist ning õigetele alustele seadmist. Selleks on tarvis arvestada järgmist:

* Reformiga peavad kaasnema puudega inimestele ja neid hooldavatele perekondadele kogu Eestis kättesaadavad sotsiaal- ja tugiteenused. Nende tagamiseks peab riik saavutama omavalitsustega vettpidava kokkuleppe. Ühe prioriteedina tuleb koduseinte vahelt vabastada omastehooldajad, et nad saaksid tööle naasta. Selleks tuleb nende hoolealustele tagada vajalikud hoolekandeteenused.

* Tööandjatele tuleb luua asjakohased soodustused ja stiimulid, mis kompenseerivad erivajadustega töötajate rakendamise seotud lisakulud. Sotsiaalse ettevõtluse tekkeks on vaja tõukemeetmeid.

* Võimete kohane haridus peab olema tagatud kõigil haridustasemetel, see on eeldus iseseisvaks toimetulekuks ja töötamiseks. Tuleb tagada kooli lõpetavate puudega noorte ligipääs tööturule, samuti tõhustada juba töötavate puudega inimeste kaitset tervisevigade tõttu tööturult väljalangemise vastu.

* Töövõimereformile tuleb koostada kulu-tulususe analüüs ja rakenduskava ning teha riski- ja finantsanalüüs. Vaja on lähtuda reeglist, et kui süsteemi muuta, tuleb seda teha informeeritult ja teadlikke meetmeid valides.

Praegu kardame, et töövõimereformiga luuakse vaid kuvand vilkast tegutsemisest, mille efekt jääb kasinaks ja mille juures võib paljude puudega inimeste olukord isegi halveneda.

Töövõimereform on väga suur riiklik projekt, mis puudutab otseselt enam kui 100 000 puude või püsiva terviserikkega inimest. See puudutab ka nende tulevase saatuskaaslasti,

hooldajaid, lähedasi, pereliikmeid ja nendega töötavaid spetsialiste. Riigi majandusarengu ja finantsilise jätkusuutlikkuse kaudu on reform seotud meie kõikide elukeskkonna ja elukvaliteediga.

Kutsume kõiki, kes jagavad meie muret, liituma petitsiooniga, mille anname üle Eesti Vabariigi Valitsusele, Riigikogule ja Eesti Vabariigi presidendile – taas kord lootuses, et meie häält võetakse kuulda ja seekord sellega ka arvestatakse.

Eesti Hooldajate Liit
Eesti Juhtkoerte Kasutajate Ühing
Eesti Kurtide Liit
Eesti Liikumispuudega Inimeste Liit
Eesti Nägemispuuetega Inimeste Keskliit
Eesti Patsientide Esindusühing
Eesti Puuetega Inimeste Koda
Eesti Vaegkuuljate Liit
Eesti Vaimupuudega Inimeste Tugiliit
Erakond Eestimaa Rohelised
Juht- ja Abikoerte Kool
MTÜ Händikäpp
MTÜ Pane oma meeled proovile
„Puutepunkt”/Puutepunktid
Tallinna Puuetega Inimeste Koda
Terviseleht

NB! Loetletud organisatsioonid on petitsiooni algatanud. Üksikisikud saavad toetust avaldada veebilehel petitsioon.ee, aga ka paberil (selle kohta saab täpsemat infot aadressil toovoimereform@gmail.com või telefonil 5383 7653)